RAAP-RAPPORT 8054

Plangebied Raadhuislaan 26 te Oss, gemeente Oss

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Raadhuislaan 26 te Oss, gemeente Oss. Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek.

Versie: 17-09-2025

Auteur: J.D. Prickel MA & M. Janssens MA

Projectcode: ORAAD

Bestandsnaam: RAAPrap_8054_ORAAD_

Autorisatie: lic. (drs.) W. De Baere

ISSN: 0925-6229

RAAP
Leeuwenveldseweg 5b
1382 LV Weesp
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500
E-mail: raap@raap.nl
Website: raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2025
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Rho Adviseurs heeft RAAP in september 2025 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Raadhuislaan 26 te Oss, in de gemeente Oss. Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van verzamelde informatie over bekende en verwachte archeologische resten. Deze onderzoeksfase betreft de eerste fase binnen het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen

Resultaat bureauonderzoek

Vermoedelijk bevindt het plangebied zich op een complex van dekzandwelvingen die gevormd zijn in de ijstijden. Bodemkundig gezien worden veldpodzolgronden ofwel hoge zwarte enkeerdgronden verwacht in het plangebied. De meeste archeologische sporen en vondsten uit de omgeving van het plangebied dateren uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Nederzettingssporen zijn veelal in de minderheid; de meeste sporen zijn indicatief van de (agrarische) ontginning van het historisch buitengebied van Oss. Daartoe behoren o.a. greppels en (paal)kuilen. Het aangetroffen aardewerk onderschrijft de datering in de late middeleeuwen en/of nieuwe tijd. Aan het einde van de 18^{e} eeuw bevond het plangebied zich in relatief drassig en vermoedelijk onontgonnen gebied. In de 19^{e} eeuw maakte het plangebied deel uit van een akkercomplex. Het plangebied bleef tot 1999 onbebouwd.

Op basis van deze gegevens geld een middelhoge verwachting voor kampementsresten van jager-verzamelaars uit de steentijd en resten van landbouwers uit de periode neolithicum t/m de nieuwe tijd. Aan te treffen resten bestaan uit bewoningssporen (behalve uit de nieuwe tijd), sporen van begraving maar vooral sporen van agrarische activiteiten en landinrichting.

De huidige ondergrondse situatie van het plangebied is dermate verstoord, dat deze archeologische resten niet meer intact verwacht worden. Het uitgraven van de ondergrondse parkeergarage heeft tot een diepgaande verstoring geleid. Ook buiten de parkeergarage is de oorspronkelijk aanwezige bodem flink geroerd, om het gebouw te kunnen voorzien van een fundering en bij de aanleg van de bestaande verharding. De algehele fysieke kwaliteit van het bodemarchief is daarom zeer laag.

Advies

Voor het plangebied geldt een archeologische verwachting voor resten uit de steentijd alsook resten van landbouwende samenlevingen. Echter is op basis van de in het plangebied aanwezige verstoring en de zeer beperkte fysieke kwaliteit van het bodemarchief te spreken van een lage gaafheid van eventueel aanwezige resten. Er worden daarom dus niet langer intacte kampementsresten van jager-verzamelaars en/of nederzettingsresten van landbouwers verwacht in het plangebied.

Het advies luidt dan ook om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Inhoud

Samenvatting 3
Inhoud 4
1 Inleiding 5
1.1 Kader 5
1.2 Administratieve gegevens 7
1.3 Doel- en vraagstelling 8
2 Bureauonderzoek 9
2.1 Methode 9
2.2 Aardkundige situatie 9
2.3 Archeologische gegevens 14
2.4 Historische situatie 21
2.5 Huidige situatie 24
2.6 Toekomstige situatie 26
2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting 28
3 Conclusies en advies 30
3.1 Conclusie 30
3.2 Advies 32
3.3 Tot slot 32
Literatuur 33
Websites/Digitale bronnen 34
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices 35

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Rho Adviseurs voor Leefruimte B.V. heeft RAAP in september 2025 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Raadhuislaan 26 te Oss in de gemeente Oss (zie figuur 1). Het huidige leegstaand kantoorpand wordt omgevormd naar woningen.

Het onderzoek vond plaats in het kader van het aanvragen van een omgevingsvergunning.

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. Voor de gemeente Oss is het archeologisch beleid verankerd in de Beleidsnota archeologie gemeente Oss 2024.[1] De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oss ligt het plangebied in beleidscategorie 6 (hoge verwachting, bebouwd stedelijk). Het beleid voor deze categorie schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 500 m^2 en dieper dan 30 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Deze voorschriften zijn verankerd in het omgevingsplan gemeente Oss. De omvang van de bodemingrepen bedraagt meer dan 1.800 m^2 en de diepte van de ingrepen bedraagt meer dan 100 cm –mv. De ingrepen zijn daarmee groter dan de vrijstellingsgrens. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom verplicht conform het vigerend beleid.

Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, vigerende versie), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm. Voorafgaand aan het onderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. Dit PvA diende als uitgangspunt voor het onderzoek.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

[1] Gemeente Oss, 2024

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Bureauonderzoek
Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor Leefruimte B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Oss
Plaats	Oss
Gemeente	Oss
Provincie	Noord-Brabant
Centrumcoördinaten (X/Y)	164187.4/419366.0
Toponiem	Raadhuislaan 26
Kadastrale gegevens	gemeente Oss, sectie E perceel 6167
Oppervlakte plangebied	2.681 m²
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens onderhavig onderzoek is het plangebied inclusief een zone van 500 m rondom het plangebied onderzocht.
Onderzoeksperiode	september 2025
Uitvoerder	RAAP Zuid
Projectleider	J.D. Prickel MA
Projectmedewerkers	lic. (drs.) W. De Baere
RAAP-projectcode	ORAAD
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5838273001
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio Zuid te Weert en op termijn het provinciaal depot, Archis en e-depot.

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van verzamelde informatie over bekende en verwachte archeologische resten. Het inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) heeft tot doel de archeologische verwachting voor het gebied te toetsen door de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw en eventuele bodemverstoringen in kaart te brengen. Deze onderzoeksfasen zijn onderdeel van het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond het plangebied zijn reeds bekend?
- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?
- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied? En wat zijn hiervan de prospectiekenmerken?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?
- Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen de verwachte archeologische resten systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient ervoor om – op basis van verschillende bronnen – inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop van de tijd heeft achtergelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

Naast de conform de KNA verplichte bronnen is door de gebiedsexperts van RAAP een beredeneerde keuze gemaakt uit betrouwbare bronnen die voor de archeologische verwachting relevante informatie bevatten (zie bijlage 2 voor de motivering). Daarvoor is gebruik gemaakt van de landelijk en voor RAAP digitaal beschikbare archieven. Voor de beschrijving van de historische situatie is gebruik gemaakt van hiervoor relevante informatiedragers. Voor de actuele metadata van de verzamelde gegevens (gemeente, plaats, etc.) wordt verwezen naar het van toepassing zijnde data-archief.

2.2 Aardkundige situatie

Geologische situatie (Weerts e.a., 2006; TNO, 2021)	Formatie van Boxtel, laagpakket van Wierden Formatie van Kreftenheye, en Formatie van Boxtel, Laagpakket van Delwijnen
Geomorfologische situatie (Koomen & Maas, 2004)	Niet gekarteerd wegens ligging in stedelijk gebied
Ouderdom geomorfologische structuur	Pleistoceen
Bodemkundige situatie	Niet gekarteerd wegens ligging in stedelijk gebied
Verwachte diepteligging van archeologisch relevante lagen	Onder recente antropogene ophooglagen in de top van de pleistocene afzettingen

Tabel 2. Overzicht van geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving.

2.2.1 Geologische situatie

Het plangebied bevindt zich in het noordoosten van het Brabants zandgebied. In de omgeving komen pleistocene afzettingen dicht aan het maaiveld voor. Tijdens het pleistoceen maakte de omgeving deel uit van een systeem van verschillende geulen die zich insneden in terrasrestruggen; een vlechtende riviervlakte. Door de koude en droge omstandigheden en het gebrek aan vegetatie kon weinig water vastgehouden worden in de grond en vergrootte de riviererosie.[2] Grote hoeveelheden sneeuwsmeltwater aan het einde van de ijstijd en tijdens warmere tussenfasen resulteerden in een grotere afvoer en sedimentaanvoer. Het zand en grind dat door de rivieren werd afgezet behoort tot de Formatie van Kreftenheye.[3] Het schaars begroeide landschap waarin zich geen bodem kon ontwikkelen stond daarnaast ook sterk onder invloed van de wind. Zandverstuiving vond daarom op grote schaal plaats en dekte het plangebied af met een dunne laag dek- of stuifzand.[4]

[2] Mulder, 2003
[3] https://www.broloket.nl/stratigrafische-nomenclator/formatie-van-kreftenheye
[4] Berendsen, 200b: 147-148

Geologische boringen die zijn uitgevoerd in Oss hebben aangetoond dat er inderdaad een dun pakket dekzand van de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden aanwezig is bovenop de oudere pleistocene vlechtende rivierafzettingen. Lokaal verstoven zand langs de riviergeulen behoort tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Delwijnen.[5]

2.2.2 Geomorfologische situatie

Het plangebied is niet gekarteerd op de geomorfologische kaart van Nederland wegens de ligging in stedelijk gebied. Op basis van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) en extrapolatie met gekarteerde geomorfologische eenheden in de omgeving kan gesteld worden dat het plangebied zich waarschijnlijk op een complex van dekzandwelvingen bevindt (code 3L51).[6] Archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied hebben aangetoond dat onder eventuele antropogene lagen steeds dekzand aanwezig is. Het oorspronkelijk natuurlijke reliëf is vaak afgetopt.

2.2.3 Bodemkundige situatie

Ook de bodemkundige situatie is voor het plangebied niet gekarteerd, zowel op de landelijke kaart als op de detailkaarten. Op basis van omliggend archeologisch onderzoek (boringen en proefsleuven) worden ofwel enkeerdgronden verwacht, ofwel veldpodzolgronden (zie onderzoeken in paragraaf 2.3).

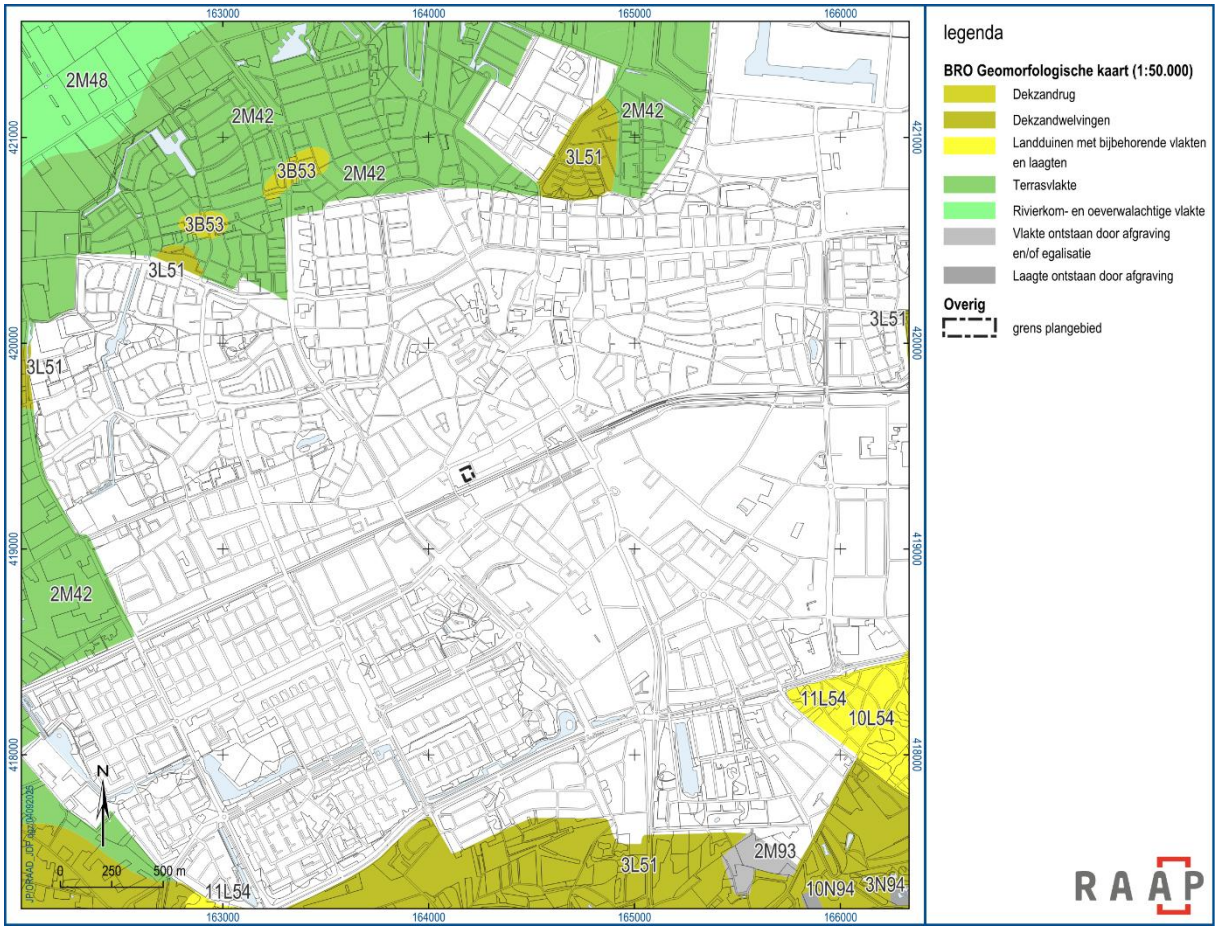
De hoge zwarte enkeerdgronden (code zEZ21), bestaan uit leemarm en zwak lemig fijn zand. Deze gronden hebben een esdek van minstens 50 cm dik. Het esdek is ontstaan door langdurige bemesting en ophoging met plaggen van agrarisch gebied waardoor het hoger is komen te liggen ten opzichte van het omliggende terrein. Vaak komt onder het esdek nog (een restant van) een podzolbodem voor.

De podzolgronden zijn gronden waarin een duidelijke uitspoelings- en inspoelingshorizont voorkomt (respectievelijk de E- en B-horizont). In water oplosbare stoffen, zoals organische stof, ijzer en aluminium, worden naar beneden verplaatst en vooral in de bruine B- of inspoelingshorizont weer afgezet.[7] De veldpodzolgronden (code cHn21) kenmerken zich doordat ze in relatief natte omstandigheden zijn gevormd (hydromorf), waardoor de ingespoelde humus met het grondwater diep naar beneden is getransporteerd, resulterend in een relatief diep doorlopende B-horizont. Ook markeren ze de overgang van hogere droge naar lagere nattere terreindelen. De humeuze toplaag is relatief dun (minder dan 30 cm). Omdat de toplaag zo dun is kan bij ontginning een deel van de onderliggende B-horizont in de bouwvoor zijn opgenomen.

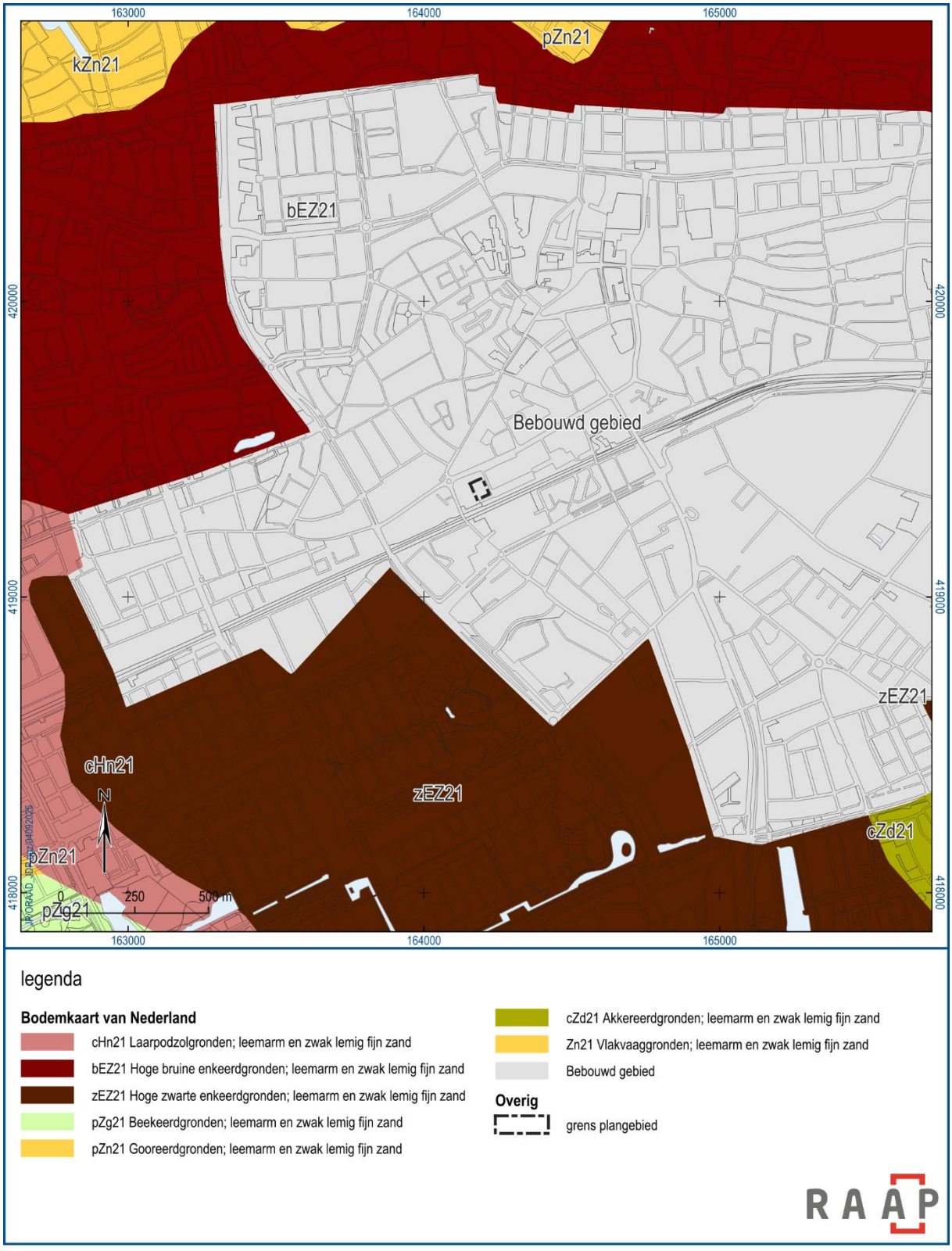
2.2.4 Hoogtemodel

Op basis van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN, zie figuur 4) is duidelijk dat een deel van het plangebied is opgehoogd ten opzichte van het omliggend terrein. Direct ten zuid(westen) van de bestaande bebouwing is bovendien een inrit naar een ondergrondse parkeergarage uitgegraven. Verder uitgezoomd is het oorsponkelijk zwak golvend dekzandreliëf in het huidige stedelijk gebied niet meer af te lezen vanwege de egaliseringen die hier plaatsvinden. Richting Berghem neemt de maaiveldhoogte toe.

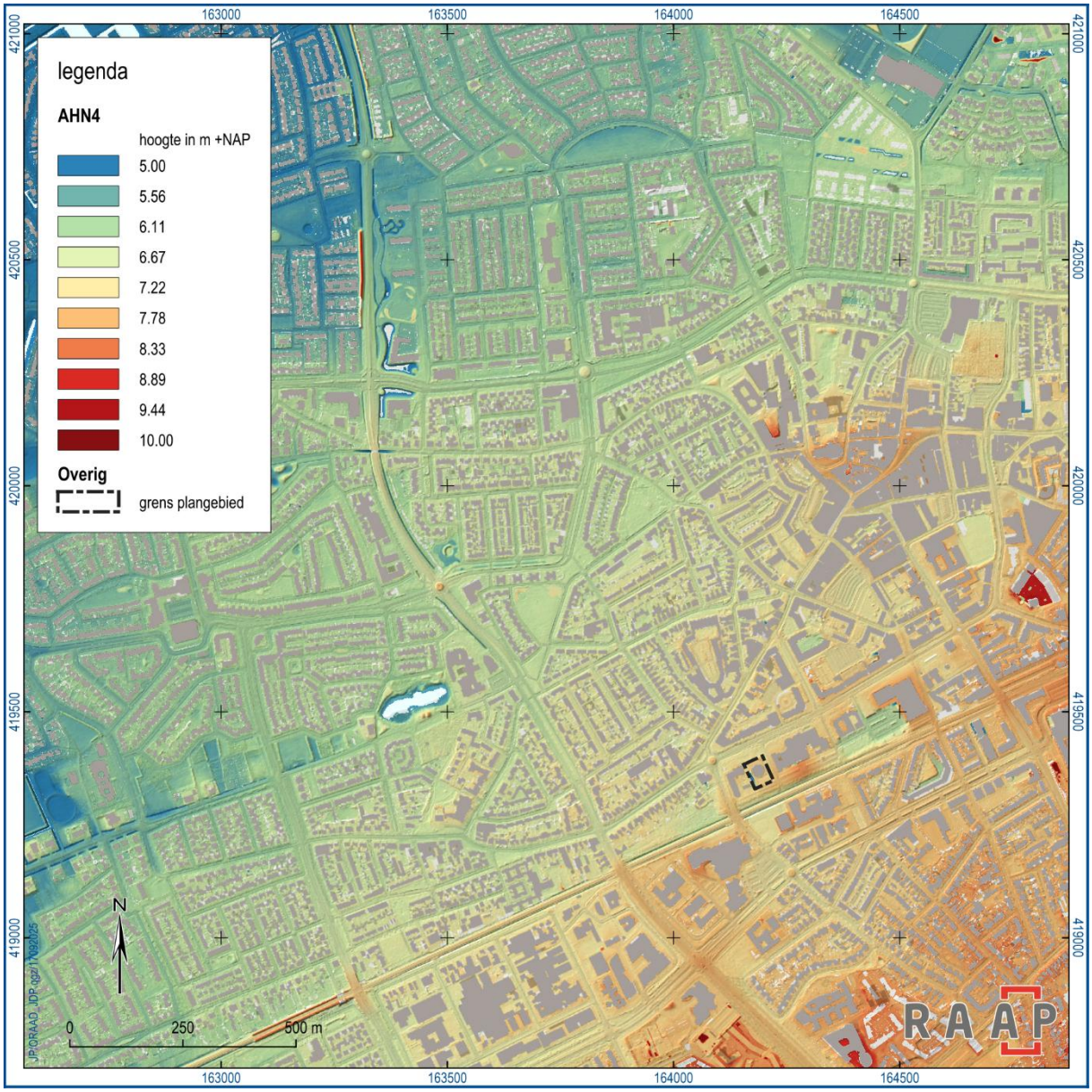
[5] www.broloket.nl/ondergrondmodellen/kaart
[6] Koomen & Maas, 2004; zie ook https://legendageomorfologie.wur.nl/
[7] Staring Centrum, 1989; Mulder, 2003

Figuur 2. Het plangebied op de geomorfologische kaart van Nederland (Koomen & Maas, 2004).

Figuur 3. Het plangebied op de bodemkaart van Nederland (Staring Centrum, 1976).

Figuur 4. Het plangebied op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN4, www.ahn.nl).

2.3 Archeologische gegevens

Gemeentelijk archeologiebeleid

omgevingsplan gemeente Oss	'waarde-archeologie'
Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Boshoven & Keunen, 2024)	• middelhoge verwachting voor resten uit het laatpaleolithicum, mesolithicum en neolithicum • hoge verwachting voor resten uit de bronstijd, ijzertijd en Romeinse tijd. • hoge verwachting voor resten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd
Gemeentelijke archeologische beleidskaart	beleidscategorie 6: hoge archeologische verwachting (bebouwd stedelijk) zalmroze op figuur 5

Tabel 3. Overzicht van het geldende archeologiebeleid en achterliggende verwachtingskaart.

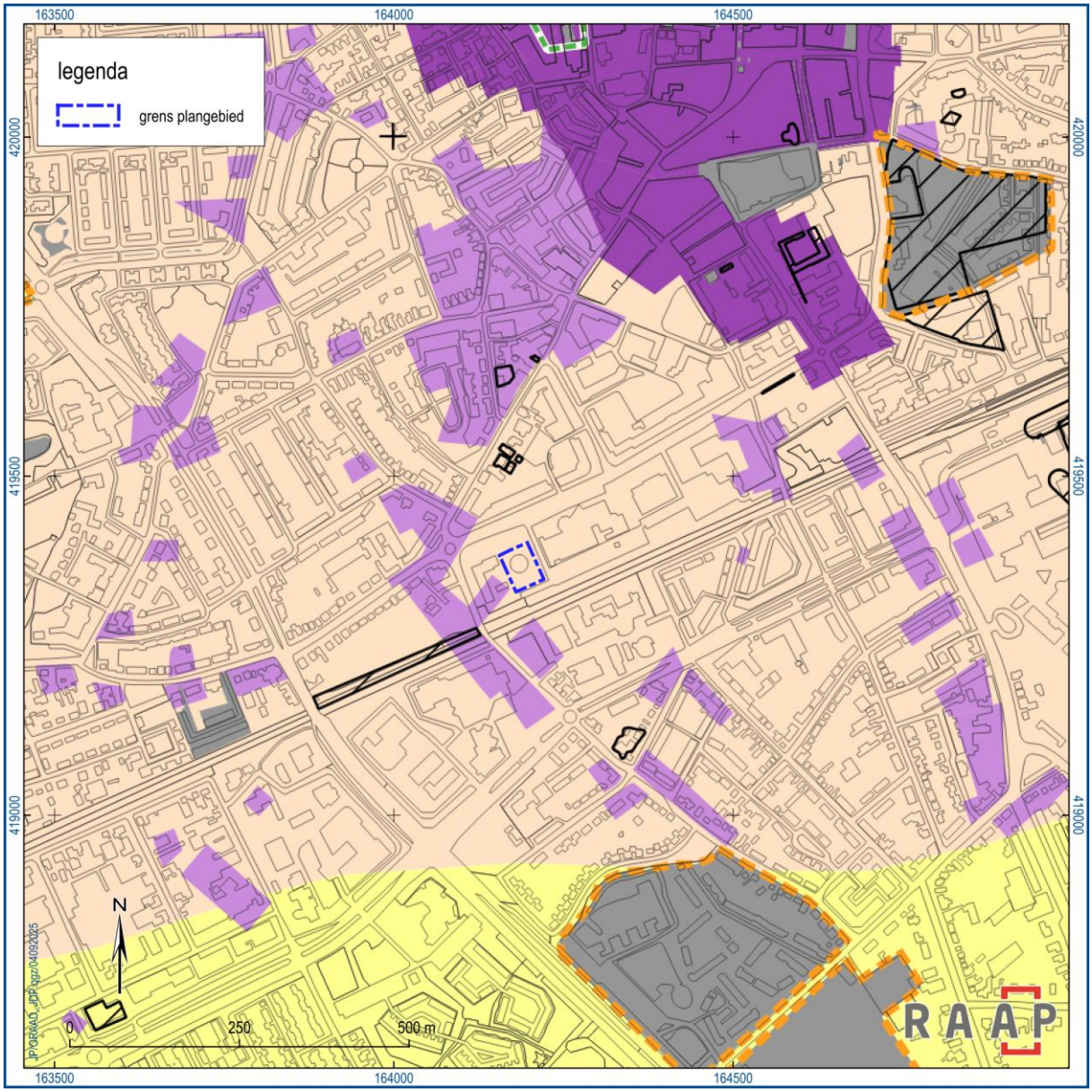
Samenvatting bekende complexen, vondsten en onderzoeken

Honderdvijftig meter ten noorden van het plangebied bevindt zich een AMK-terrein (monumentnummer 16813). Het betreft de historische stadskern van Oss uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Onder het maaiveld kunnen bewoningsresten vanaf circa 1300 n.Chr. tevoorschijn komen. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bewoning in de vroege- en volle middeleeuwen was in Oss dynamisch van karakter.[8]

Bureauonderzoeken binnen het onderzoeksgebied (500 m rondom het plangebied) spreken veelal een middelhoge tot hoge verwachting uit voor resten van landbouwende samenlevingen. De verwachting op resten van jager-verzamelaars is soms laag, soms hoog. Algemeen geldt de hoogste verwachting voor bewoningsresten en ontginningssporen vanaf de late middeleeuwen. Bewoning van het gebied heeft in ieder geval plaatsgevonden vanaf de bronstijd. De oudste vondst uit het onderzoeksgebied, een jadeietbijl, dateert uit het neolithicum.

Binnen het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische onderzoeken en niet-archeologische graafwerkzaamheden verricht die sporen en vondsten hebben opgeleverd. De meeste hiervan dateren uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Nederzettingssporen zijn veelal in de minderheid; want de meeste sporen zijn indicatief van de (agrarische) ontginning van het historisch buitengebied van Oss. Daartoe behoren o.a. greppels en (paal)kuilen. Het aangetroffen aardewerk onderschrijft de datering in de late middeleeuwen en/of nieuwe tijd.

[8] Monumentnummer 16813 op www.archis.cultureelerfgoed.nl

Figuur 5. Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oss (Boshoven & Keunen, 2024).[9]

9

Bekende archeologische gegevens

Monument	Ligging	Complex	Datering	Materiaal	Diepte	Waarde
16813	150 m N	Stad	Late middeleeuwen – nieuwe tijd	/	Onder recente ophoogpakketten	hoge archeologische waarde

Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische monumenten in en rond het plangebied.

Zaakident.nr.	Ligging	Complex	Datering	Materiaal/sporen	Diepte	Verzamelwijze
5667266100	circa 230 m NO, Lievekamplaan	agrarische productie en voedselvoorziening	late middeleeuwen – nieuwe tijd	greppels en (paal)kuilen , vondstmateriaal niet gespecificeerd	onder antropogene ophoging	archeologisch: proefputten/proefsleuven
3134151100	circa 370 m ZW,	onbepaald	middenneolithicum – laatneolithicum	Jadeiet Fels-Ovalbeil	onbekend	verwervingswijze niet te bepalen
2922653100	circa 170 m O, Lievekamp	bewoning (inclusief verdediging)	vroege middeleeuwen C – late middeleuwen D	keramiek (Andenne, Paffrath, kogelpot), bot, tefret, paalspoor, greppel	onbekend	niet-archeologisch: graafwerk
2774131100	circa 170 m O, Lievekamp	bewoning (inclusief verdediging)	zie 2922653100	zie 2922653100	onbekend	niet-archeologisch: graafwerk
2788234100	circa 380 n N, Nieuwe Brouwerstraat	onbepaald	late middeleeuwen – nieuwe tijd	keramiek (beeld, kogelpot, roodbakkend geglazuurd)	onbekend	niet-archeologisch: graafwerk
2918903100	circa 430 m O, Ridderstraat	onbepaald	late middeleeuwen A – late middeleeuwen B	keramiek (kogelpot, kan)	circa 55 cm -mv	niet-archeologisch: graafwerk
2914464100	circa 60 m ZW, Kruisstraat Kortfoort	bewoning (inclusief verdediging)	late middeleeuwen B – nieuwe tijd	keramiek (roodbakkend, steengoed, grijsbakkend), houtskool, kuil	onbekend	archeologisch
2143295100	circa 300 m O, gemeentehuis Oss	nederzetting met stedelijk karakter	nieuwe tijd midden – nieuwe tijd laat	muur(restant)	onbekend	archeologisch: begeleiding
5013919100	circa 470 m W, Kromstraat	akker/tuin	nieuwe tijd midden – nieuwe tijd laat	grondverbetering/zandwinninskuilen, aardewerk, paalkuilen, deels intact esdek	onbekend	archeologisch: proefputten/proefsleuven

Tabel 5. Overzicht van de bekende archeologische vondstlocaties in en rond het plangebied (Legenda: Zaakident.nr. = Zaakidentificatienummer).

Eerder in de omgeving uitgevoerd onderzoek volgens Archis 3

Zaakident.nr.	Ligging	Aard onderzoek	Resultaat/advies
2143295100	circa 250 m O	archeologisch: begeleiding (BAAC, 2007)	Er is nergens een intact bodemprofiel gevonden. Het bleek onmogelijk de onderzoeksvragen te beantwoorden. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.
2300312100	circa 390 m ZW	archeologisch: bureauonderzoek (The Missing Link, 2010)	rapport niet in e-depot (Archis of DANS).
2450300100	circa 450 m Z	archeologisch: proefputten/proefsleuven (BAAC, 2015)	Doorheen het gebied zijn sporen van ontginning en infrastructuur gevonden, waaronder greppels, kuilen, karrensporen en spitsporen. Onder het recente ophoogzand was een esdek aanwezig met daaronder restanten van een humuspodzolbodem. Het plangebied is vrijgegeven.
2136134100	circa 220 m NO, Kruisstraat 70	archeologisch: bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (De Steekproef, 2006)	De verwachting ging met name uit van resten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd. De boringen toonden aan dat het plangebied tot in de C-horizont verstoord is (90-130 cm -mv). Het plangebied is vrijgegeven.
2359533100	gemeente Oss	archeologisch: bureauonderzoek (Archol, 2012)	actualisatie archeologiebeleid gemeente Oss
2318774100	circa 390 m Z, Talentencampus	archeologisch: boring (Archeopro, 2011)	VW: hoog voor resten van het paleolithicum t/m de nieuwe tijd. Het merendeel van het plangebied is tot diep in de C-horizont verstoord. Het terreindeel waar nog een esdek aanwezig was is geadviseerd te onderzoeken met een karterend booronderzoek en/of proefsleuvenonderzoek.
2918903100	circa 480 m O, Ridderstraat	niet-archeologisch (1988)	middeleeuws aardewerk werd aangetroffen; afkomstig uit het Nederrijnse gebied.
4632774100	circa 340 m NO	archeologisch: begeleiding (BAAC, 2018)	In het zuidwesten was een podzolbodem aanwezig, elders was de bodem niet meer intact door ontginningen en egalisatie van het terrein. In de zuidwesthoek zijn sporen en vondsten van bewoning aangetroffen, daterend uit de late middeleeuwen en/of het begin van de nieuwe tijd. Elders zijn perceleringssporen, grondverbeteringssporen en sporen infrastructuur aangetroffen. BAAC adviseerde een hoge verwachting te handhaven.
4863381100	circa 430 m W	archeologisch: bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (RAAP, 2020)	VW: laag voor jager-verzamelaars en middelhoog voor landbouwers. De bodem bleek grotendeels verstoord. Plaatselijk zijn nog resten van de natuurlijke bodem aanwezig. Maximale verstoringsdiepte geadviseerd.

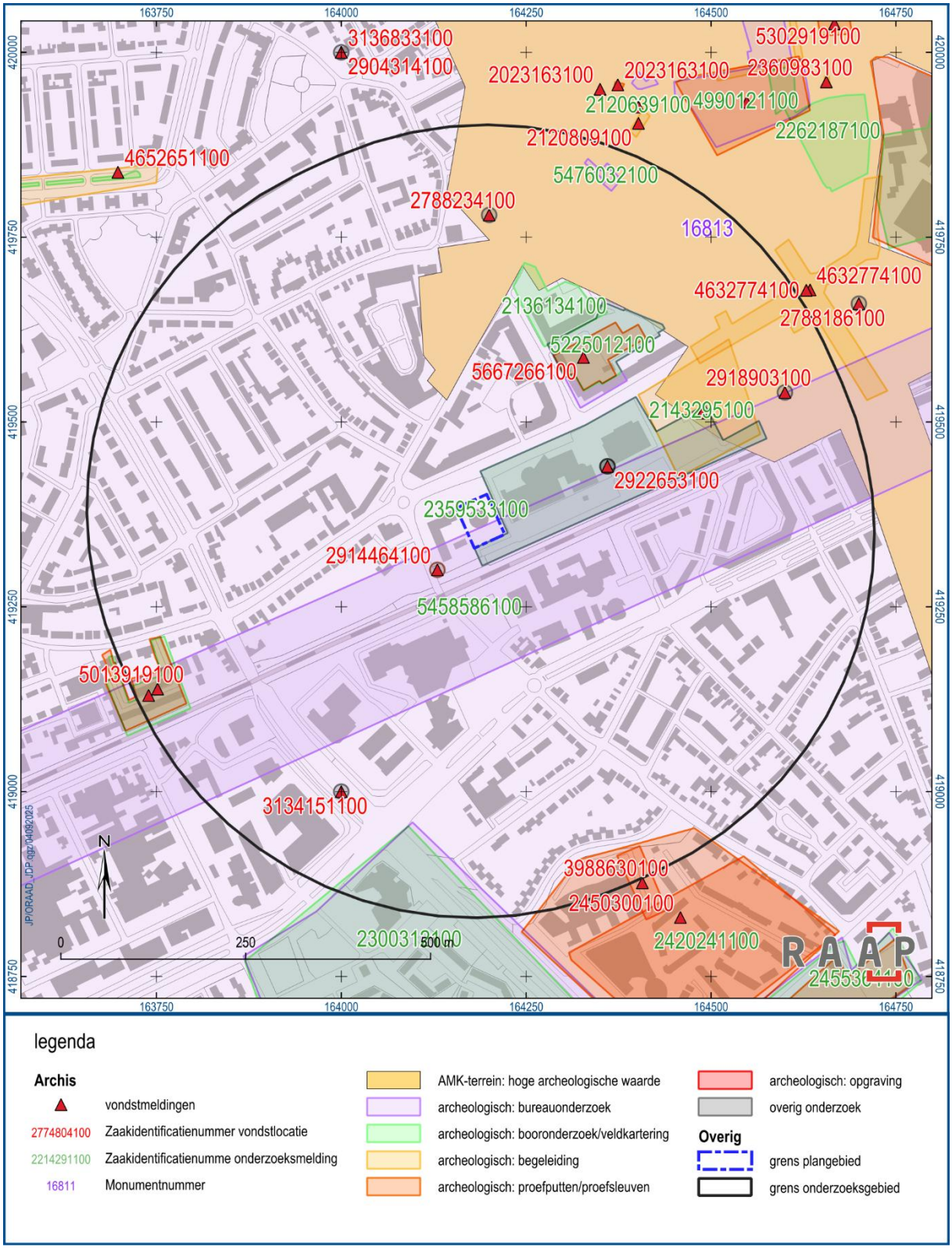
4928473100	circa 170 m NO, Lievekamplaan	archeologisch: bureauonderzoek (Econsultancy, 2020)	VW: hoog voor resten laatpaleolithicum t/m middeleeuwen en met name uit de ijzertijd, Romeinse tijd en late middeleeuwen (nederzettingsresten, graven e.d.). Verkennend booronderzoek geadviseerd.
5013919100	circa 450 m W	archeologisch: proefputten/proefsleuven (Vestigia BV, 2021)	2 perceelsgreppels en enkele paalkuilen werden gevonden. De bodem bleek grotendeels verstoord. Het plangebied werd vrijgegeven.
5225012100	circa 170 m NO	archeologisch: boring (KSP, 2022)	Het archeologisch sporenniveau was nog intact of relatief ondiep aanwezig. De verwachting op nederzettingsresten bleef gehandhaafd.
3988630100	circa 450 m Z, park Zwaneberg	archeologisch: proefputten/proefsleuven (BAAC, 2016)	De aangetroffen vindplaats bestaat uit een tweetal perceelsgreppels en een mogelijke kuil. Op de hogere delen werd een cultuurdek en restanten van een podzolbodem gevonden. Ook in de lagere delen restanten van een podzol. Het plangebied is vrijgegeven.
5458586100	deels overlappend, zuid: tracé Nuland-Geffen-Oss-Berghem	archeologisch: bureauonderzoek (SWECO, 2023)	rapport niet in e-depot (Archis of DANS)
5476032100	circa 450 m NO	archeologisch: bureauonderzoek (Econsultancy, 2023)	VW: laag voor paleolithicum-mesolithicum. Middelhoog voor neolithicum t/m bronstijd. Hoog voor ijzertijd t/m vroege middeleeuwen. Middelhoog voor late middeleeuwen en westelijk hoog voor nieuwe tijd laat. Wegens de beperkte bodemingreep is het plangebied vrijgegven.
5480925100	aangrenzend O, Raadhuislaan	archeologisch: bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (Bureau voor Archeologie, 2023)	VW: hoog voor bewoning vanaf laatpaleolithicum, met name voor de late middeleeuwen. Boringen hebben aangetoond dat het gebied verstoord of afgetopt is. Maximale verstoringsdiepten geadviseerd.
5480933100	circa 170 m NO	archeologisch: proefputten/proefsleuven (Econsultancy BV, 2024)	Agrarische ontginningssporen en paalkuilen werden aangetroffen met vondstmateriaal uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Onderzoek nog in uitwerking.
5667266100	circa 180 m NO	archeologisch: proefputten/proefsleuven (Econsultancy, 2024)	sporen van agrarische activiteit en ontginning, meerdere greppels, kuilen en paalkuilen met vondsten uit de middeleeuwen – nieuwe tijd. Rapport nog niet in e-depot (Archis of DANS).
5756406001	circa 180 m Z	archeologisch: bureauonderzoek (Hamaland, 2025)	Rapport nog niet in e-depot (Archis of DANS).

Tabel 6. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied (Legenda: Zaakident.nr. = Zaakidentificatienummer).

Bekende archeologische gegevens uit andere bronnen

Op datum is een verzoek gedaan aan de stichting archeologie Maasland voor aanvullende gegevens. De vereniging beschikt niet over aanvullende gegevens.

Wanneer de vindplaatsen en hun landschappelijke inbedding bekeken worden in vergelijking met de situering van het plangebied, dan blijkt dat de meeste vondsten zich voordoen ten noordoosten van het plangebied, hoger op de dekzandgronden en waar het historisch centrum van Oss zich bevindt.

Figuur 6. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied.

2.4 Historische situatie

2.4.1 Toponymie

Veldnamen en toponiemen kunnen informatie geven over het gebruik en de oorspronkelijke landschappelijke situatie van een plaats. De etymologie van Oss is onduidelijk. Mogelijk duidt het net zoals 'Ussen' op een oude waterloop. Heden wordt een "hoger gelegen plaats aan het water" als mogelijke betekenis voorgesteld.[10]

Het gebied van Oss is al sinds de bronstijd bewoond maar de eerste schriftelijke bronnen van de gemeente zelf dateren uit de twaalfde eeuw.[11] In 1286 verschafte hertog Jan I van Brabant het natte gebied tussen de dorpskernen van Oss, Berchem en Duren aan de bewoners als gemeenschappelijke grond.[12] In de 14e eeuw verwierf Oss stadsrechten.

Het plangebied bevindt zich tussen het buurtschap Krinkelhoek en het Kort Voortsche. Het woord Krinkelhoek verwijst naar een scherpe of uitspringende bocht; waarschijnlijk een meander in een inmiddels verdwenen waterloop. Kort Voortsche verwijst dan weer naar een smalle doorwaadbare plaats.[13] Het plangebied zou dus in de buurt van een kleine waterloop of beekdal liggen,

2.4.2 Historisch kaartmateriaal

Daarnaast kan op basis van historische kaarten inzicht worden verkregen in het historisch gebruik van een gebied van na de late middeleeuwen tot begin 20e eeuw. In die periode was men veel meer dan nu gebonden aan de (on)mogelijkheden die het natuurlijke landschap bood voor bewoning en andere vormen van landgebruik. Het historisch gebruik zegt daarmee iets over de archeologische potentie van het gebied. Daarnaast kan het informatie leveren over eventuele bodemverstoringen die in het verleden hebben plaatsgevonden.

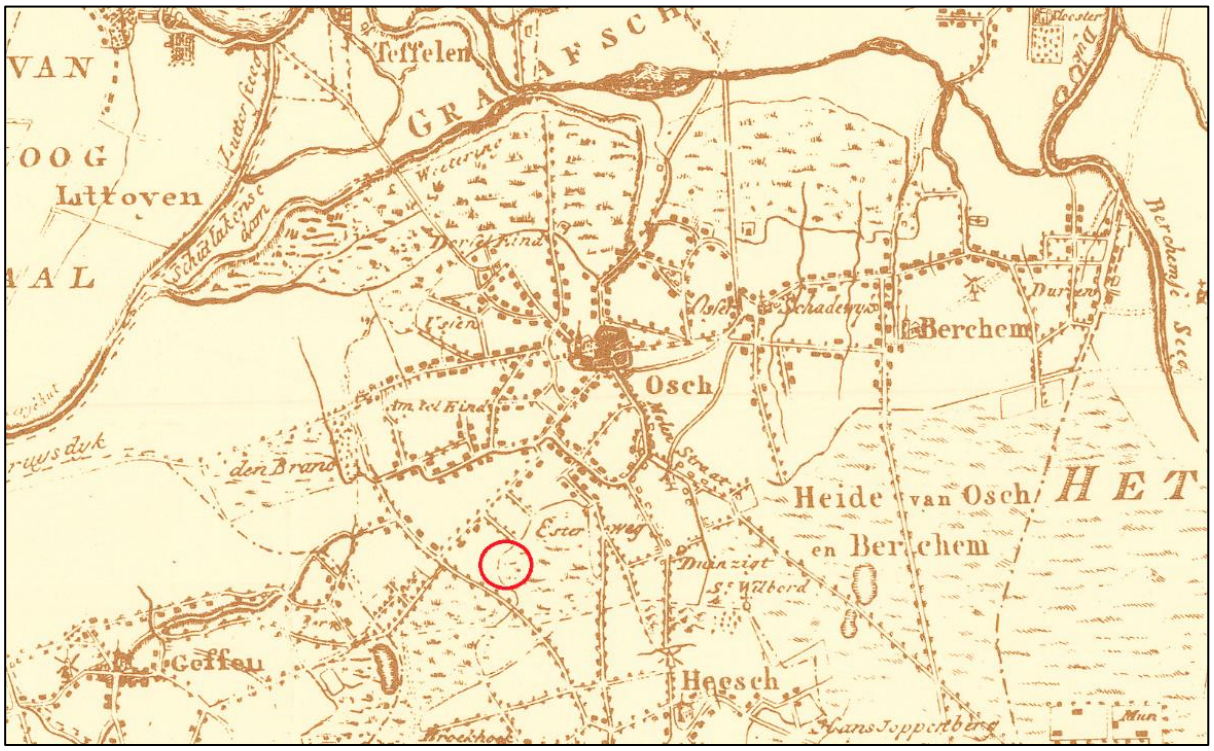
De oudst raadpleegbare kaart voor het plangebied betreft de kaart van de Meijerij van 's-Hertogenbosch (1794, zie figuur 7). Aan het einde van de 18e eeuw waren grote delen van wat heden Oss Zuid is, nog onontgonnen drassig gebied. Oss zelf bestond uit een kleine kern waaruit verschillende radiale bebouwingslinten in de omgeving uitstrekten.

Op het kadastraal minuutplan (1811-1832) beslaat het plangebied delen van percelen 137 (bouwland), 127 (bouwland) en 124 (bouwland) van sectie C blad 1 (zie figuur 8). Het plangebied maakte deel uit van een akkercomplex van Kortvoort, waarvan de boerderijen langs de Kortvoortsche straat bevonden. Het plangebied zelf was onbebouwd.

Op jongere historische kaarten is te zien hoe het plangebied gedurende de rest van de 19e en de 20ste eeuw in gebruik is gebleven als bouwland. Op circa 250 m ten noorden van het plangebied vanaf het kaartblad van 1968 K.M. ingetekend. K.M. verwijst naar korenmolen. Het betreft de molen "Zeldenlust" gebouwd in 1860 door van Deursen. Terwijl de omgeving met name vanaf het begin van de jaren '50 zich in rap tempo ontwikkelde, bleef het plangebied onbebouwd. Omstreeks 1899 werd de spoorlijn Tilburg-'s-Hertogenbosch aangelegd, bijna aangrenzend aan het zuiden van het plangebied.

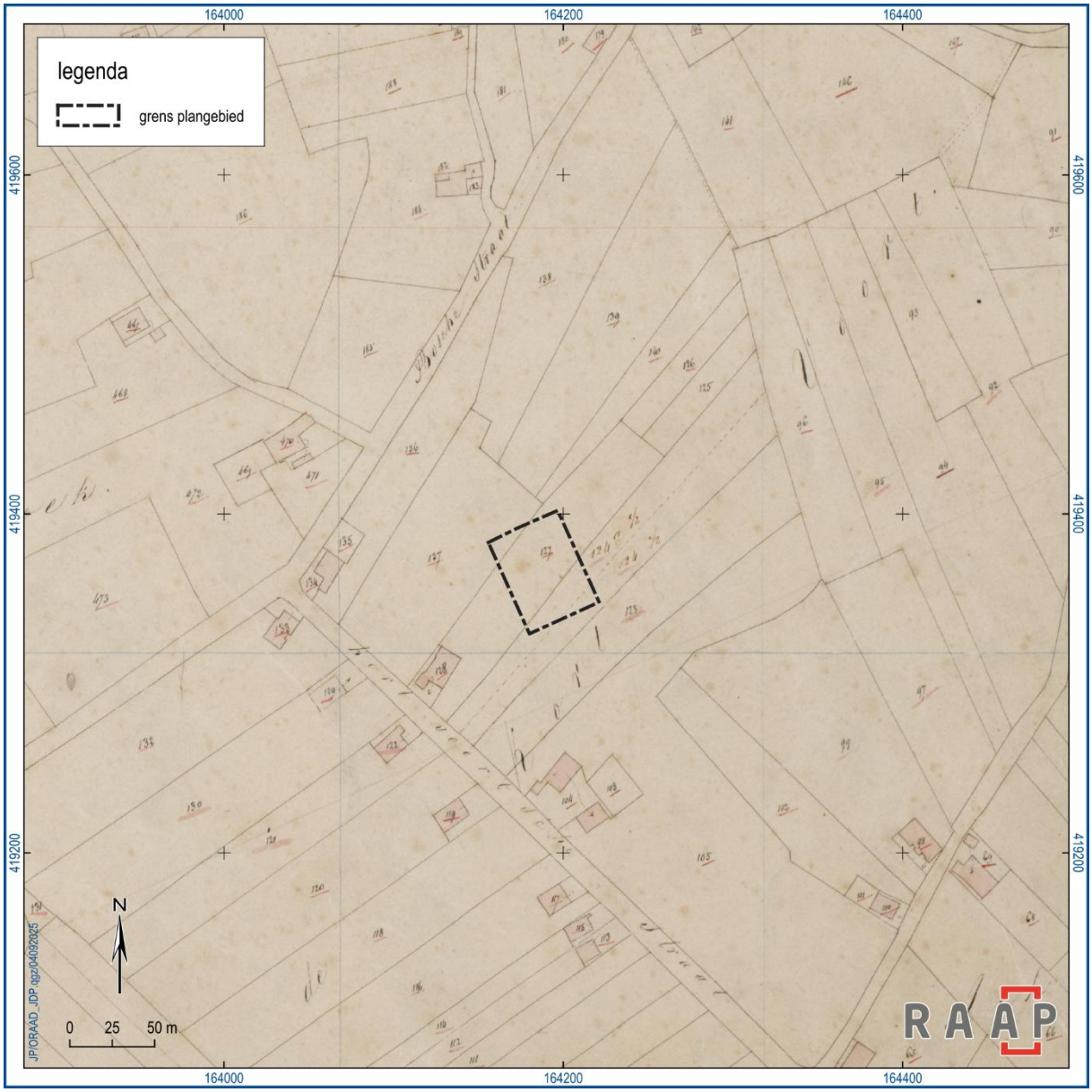
[10] https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/oss-in-vogelvlucht
[11] https://etymologiebank.nl/trefwoord/oss;
[12] https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/oss-in-vogelvlucht
[13] https://etymologiebank.nl/trefwoord/voort2

Het plangebied zelf werd pas bebouwd in 1999 met het huidige kantoorgebouw.[14] Er zijn geen bouwhistorische waarden in en direct rondom het plangebied bekend.

Figuur 7. De benaderde positie van het plangebied (rode cirkel) op de kaart van de Meierij van 's-Hertogenbosch (Verhees, 1794, www.bhic.nl).

[14] https://bagviewer.kadaster.nl/

Figuur 8. Het plangebied op het kadastraal minuutplan, gemeente Oss sectie C blad 1 (www.archis.cultureelerfgoed.nl).

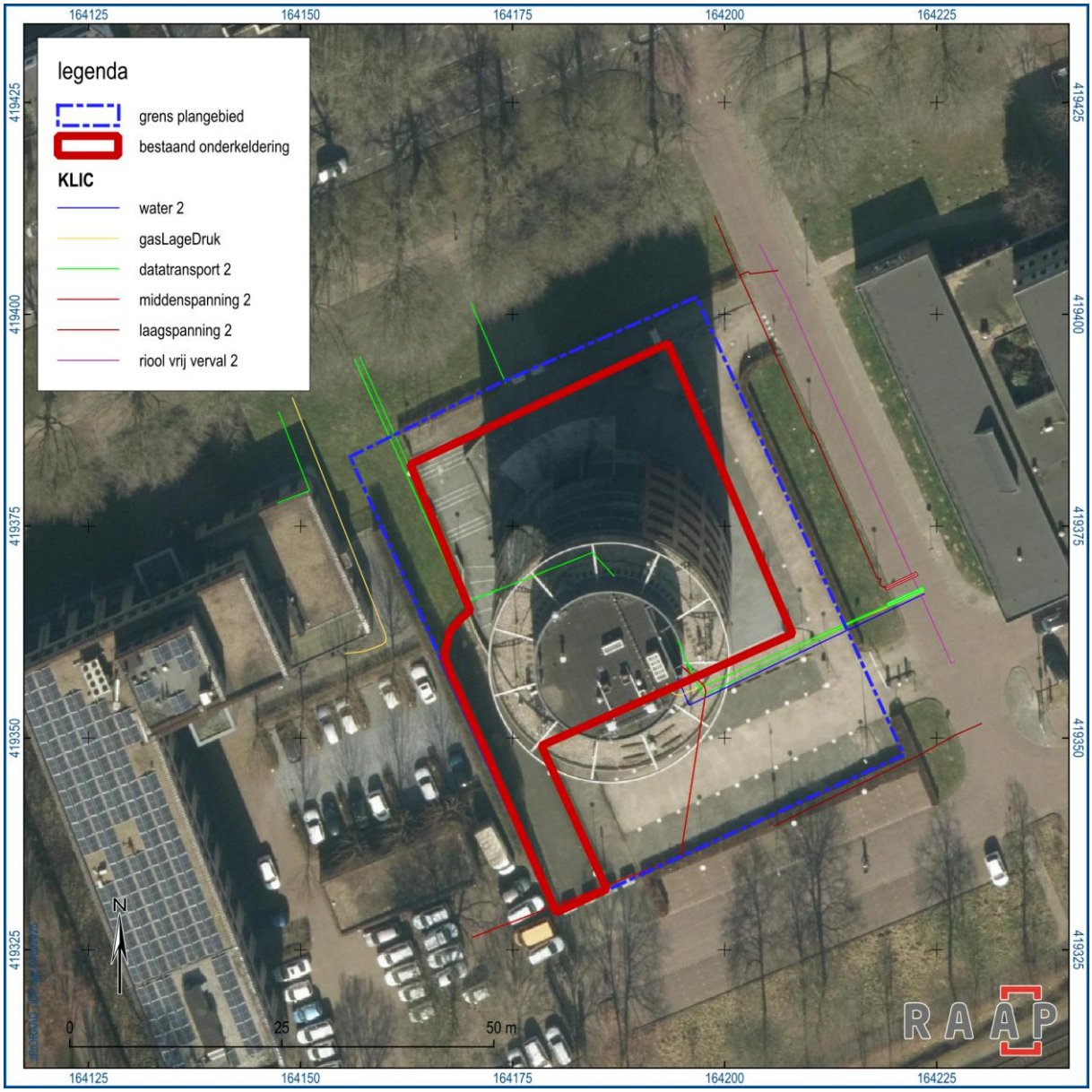
2.5 Huidige situatie

Aan de hand van actuele gegevens van recente luchtfoto's, Google Street View, locatiebezoek, navraag bij de opdrachtgever en overige bronnen zijn de onderstaande zaken over de huidige situatie te melden.

Bij het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) zijn bouwtekeningen opgevraagd voor het pand (bouwjaar 1999). Het BHIC heeft geen relevante constructietekeningen teruggevonden.

Huidig grondgebruik	kantoorgebouw
Hoogteligging maaiveld (AHN)	circa 7,5 m +NAP. Het plangebied lijkt op basis van het hoogtebestand ongeveer 0,5 tot 1 m opgehoogd te zijn ten opzicht van omliggend natuurlijk terrein.
Grondwatertrap of -stand (BRO)	Niet gekarteerd wegens ligging in stedelijk gebied. Op basis van gekarteerde eenheden in de bredere omgeving wordt GWT VIo verondersteld, met een gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen de 40 en 80 cm -mv.
Milieutechnische condities	Nog geen onderzoek naar verricht
Aanwezige constructies (funderingen, kelders e.d.)	Ondergrondse parkeergarage, kabels en leidingen.
Locatie en diepte van kabels/leidingen	voor locatie zie figuur 9, diepte op meestal circa 70 cm -mv.

Tabel 7. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied.

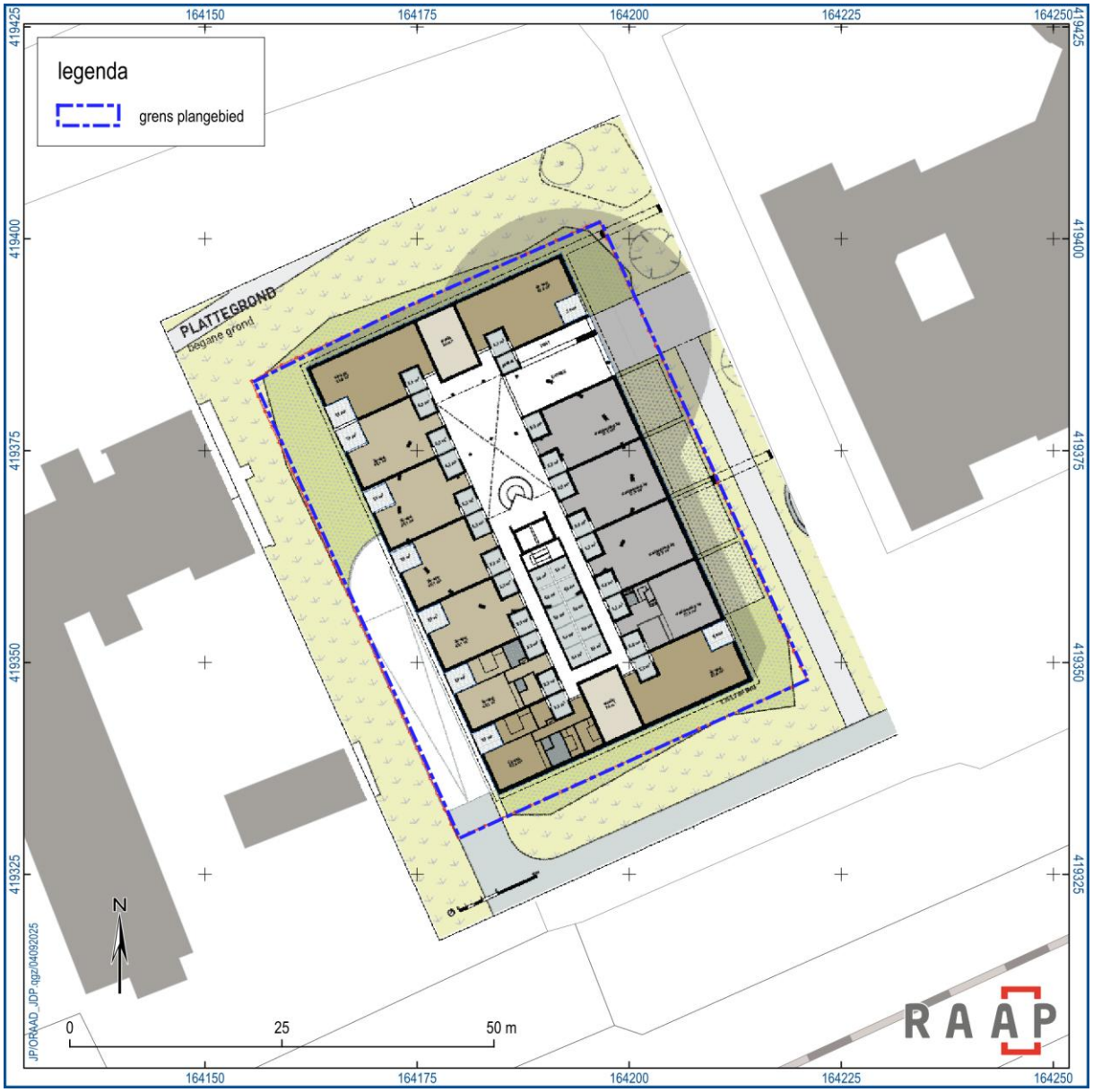
Figuur 9. De huidige situatie in het plangebied geprojecteerd op de actuele luchtfoto en met indicatie van de KLIC gegevens (PDOK & het Kadaster).

2.6 Toekomstige situatie

Uit navraag bij de opdrachtgever is het volgende gebleken over de toekomstige situatie:

Aard	Het bestaande kantoorgebouw wordt omgevormd naar woningen
Omvang en diepte	De omvang van de woningen bedraagt in totaal circa 1.800 m2. De uit te graven bouwkuip zal meer dan 2.000 m2 beslaan. De exacte diepte en aard van de toekomstige fundering is nog onbekend. Er wordt uitgegaan van een verstoring van meer 1 m -mv.
Invloed op maaiveld en grondwater	Het maaiveld in het plangebied zal tot op diepte aangetast worden. De lokale grondwaterstand zal ongemoeid blijven.
Toekomstig gebruik	Woningen
Toekomstige gebruiker	Bewoners

Tabel 8. De toekomstige situatie.

Figuur 10. De toekomstige situatie in het plangebied (geleverd door opdrachtgever).

2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de tijdens het bureauonderzoek verzamelde gegevens is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Deze geeft inzicht in de aard en de ouderdom (inclusief omvang en uiterlijke kenmerken), (diepte)ligging, en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten.

Aard en ouderdom

Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Het meest markant zijn de verschillen tussen jager-verzamelaars enerzijds en landbouwers anderzijds.

Jager-verzamelaars

In de steentijd (paleolithicum t/m neolithicum) leefden de mensen voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Deze zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en verbleven alleen tijdelijk op een plek. Uit een ruimtelijke analyse blijkt dat hun kampementen in vrijwel alle gevallen waren gesitueerd op de overgang van nat naar droog. Nabij dergelijke gradiëntzones waren namelijk de meeste voedselbronnen voorhanden en was (drink)water bereikbaar.

Op basis van aardkundige gegevens(AHN en geomorfologische kaart) komen in het plangebied geen gradiëntsituaties voor. De omgeving is echter ten gevolge van stedelijke ontwikkeling grotendeels geëgaliseerd en opgehoogd waardoor het oorspronkelijk pleistoceen reliëf zich niet meer aan het maaiveld bevindt. Op basis van de etymologie van toponiemen op historische kaarten (Krinkelhoek en Kortvoort) kan voor het gebied direct rondom het plangebied gesteld worden dat er een waterloop heeft gelopen. Mogelijk was hier dus wel sprake van een gradiëntsituatie, op de overgang van hoog naar laag.

Rekening houdend met een potentiële gradiëntzone in het plangebied, geldt mogelijk een middelhoge verwachting voor kampementsresten van jager-verzamelaars uit de steentijd (laatpaleolithicum t/m mesolithicum). Zulke vindplaatsen bestaan uit concentraties (bewerkt) vuursteen. Het kan gaan om werktuigen of productieafval.

Landbouwers

Met de introductie van de landbouw (vanaf het neolithicum) werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mensen. De eerste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden. Bovendien moesten de gronden goed ontwaterd zijn.

Het plangebied kenmerkt zich door een middelhoge landschappelijke ligging op een complex van dekzandwelvingen waarop enkeerdgronden voorkomen die ontstaan zijn door agrarische activiteit. In de omgeving van het plangebied zijn al verschillende vondsten gedaan van landbouwende samenlevingen. De oudste vondst in het onderzoeksgebied dateert uit het neolithicum. Maar de meeste vondsten dateren uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd.

Archeologische resten worden daarom vanaf de tijd van de eerste landbouwers (neolithicum) tot en met de nieuwe tijd verwacht. Maar het accent berust op de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Aan te treffen

resten bestaan uit bewoningssporen, sporen van begraving maar vooral sporen van agrarische activiteiten en landinrichting.

Op basis van het historisch kaartmateriaal blijkt dat er in de nieuwe tijd geen bewoning in het plangebied heeft plaatsgevonden. Er worden daarom geen huisplaatsen verwacht uit de nieuwe tijd.

(Diepte)ligging

Het plangebied is naar alle waarschijnlijkheid opgehoogd met een (sub)recent antropogeen pakket. Door de aanwezige verstoringen (zie hieronder) wordt geen esdek meer verwacht in het plangebied. Op basis van archeologische onderzoeken in de omgeving mag voor het archeologische niveau een diepte van meer dan 1 m -mv verondersteld worden.

Fysieke kwaliteit

Het plangebied is langdurig als bouwland in gebruik geweest. Het beploegen van bouwland resulteert doorgaans in een bouwvoor met een gemiddelde dikte van 30 cm -mv. Archeologische resten zullen tot in de recente periode in ieder geval tot die diepte verstoord zijn.

Ten behoeve van de bouw van het kantoorgebouw in 1999 is het plangebied waarschijnlijk opgehoogd. Dit gebeurde waarschijnlijk pas nadat onder het kantoorgebouw een parkeergarage werd uitgegraven. Ter plaatse van deze garage is de verstoring zo diep en de verwachte gaafheid zo laag, dat er daar geen archeologische resten meer verwacht worden. Ook buiten de parkeergarage is de oorspronkelijk aanwezige bodem flink geroerd. Om het gebouw te kunnen voorzien van een fundering en voor de aanleg van de bestaande verharding zijn diepgaande ontgravingen uitgevoerd. De algehele fysieke kwaliteit van het bodemarchief is binnen het plangebied naar verwachting uiterst laag.

3 Conclusies en advies

3.1 Conclusie

Op grond van de onderzoeksresultaten en onder verwijzing naar de doelstellingen, kunnen de volgende uitspraken worden gedaan:

3.1.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?

  Vermoedelijk bevindt het plangebied zich op een complex van dekzandwelvingen die gevormd zijn in de ijstijden. Bodemkundig gezien worden veldpodzolgronden ofwel hoge zwarte enkeerdgronden verwacht in het plangebied.

- Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond het plangebied zijn reeds bekend?

  Binnen het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische onderzoeken en niet-archeologische graafwerkzaamheden verricht die resten hebben opgeleverd. De meeste sporen en vondsten die tijdens proefsleuven en begeleidingen aan het licht kwamen dateren uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Nederzettingssporen zijn veelal in de minderheid; de meeste sporen zijn indicatief van de (agrarische) ontginning van het historisch buitengebied van Oss. Daartoe behoren o.a. greppels en (paal)kuilen. Het aangetroffen aardewerk onderschrijft de datering in de late middeleeuwen en/of nieuwe tijd.

- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?

  Aan het einde van de 18^{e} eeuw bevond het plangebied zich in relatief drassig en vermoedelijk onontgonnen gebied. In de 19^{e} eeuw maakte het plangebied deel uit van een akkercomplex. Het plangebied bleef tot 1999 onbebouwd.

- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied? En wat zijn hiervan de prospectiekenmerken?

  - Er geldt in theorie (zie hoger) een middelhoge verwachting voor kampementsresten van jager-verzamelaars uit de steentijd (laatpaleolithicum t/m mesolithicum). Zulke vindplaatsen bestaan uit concentraties (bewerkt) vuursteen. Het kan gaan om werktuigen of productieafval.
  - Er geldt een middelhoge verwachting voor resten vanaf de tijd van de eerste landbouwers (neolithicum) tot en met de nieuwe tijd. Het accent berust op de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Aan te treffen resten bestaan uit bewoningssporen (behalve uit de nieuwe tijd), sporen van begraving maar vooral sporen van agrarische activiteiten en landinrichting.

    Door de verstoring (ophogingen en uitgraving) is de verwachte fysieke kwaliteit van het bodemarchief naar verwachting uiterst laag.zeer beperkte fysieke kwaliteit van het bodemarchief komen beide verwachtingen te vervallen.

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

  Omdat het plangebied grotendeels al diepgaand verstoord is door het uitgraven van de parkeerkelder, het uitgraven van de bouwkuip en het aanbrengen van fundering voor de bestaande bebouwing en het uitgraven van leiding- en kabelsleuven, is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige resten zeer beperkt.

- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

  Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig bij de planvorming om rekening te houden met archeologische resten.

- Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen de verwachte archeologische resten systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)?

  Er worden geen zoekmethoden aanbevolen.

3.2 Advies

Voor het plangebied geldt een mogelijke archeologische verwachting voor kampementsresten uit de steentijd en een verwachting voor resten van landbouwende samenlevingen. In het plangebied heeft diepgaande bodemverstoring plaatsgevonden en de fysieke kwaliteit van het bodemarchief is naar verwachting zeer beperkt. Er worden daarom dus niet langer intacte kampementsresten van jager-verzamelaars en/of nederzettingsresten van landbouwers verwacht in het plangebied.

Het advies luidt dan ook om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

3.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Oss, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

Bakker, de, H., 1966: 'De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland', in Boor en spade: verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland, Wageningen.

Bakker, de, H., J. Schelling, 1989: Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus. Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2010: Fysisch-geografisch onderzoek, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005: Landschappelijk Nederland, Assen.

Berendsen, H.J.A., 1998. De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie. Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A., E. Stouthamer,K.M. Cohen, W.Z. Hoek, 2019: Landschap in delen. De fysisch-geografische regio's, Utrecht.

Berkel, G. van, K. Samplonius, 2006: Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en Historie, Utrecht (Prisma).

Boshoven, E.H. & L.J. Keunen, 2024. Archeologie in de gemeente Oss; actualisatie archeologische verwachtings- en beleidskaart. RAAP-rapport 5923. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004. Geomorfologische kaart Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, E.L. Ritsema, W.E. Westerhof & T.E. Wong, 2003. De ondergrond van Nederland. Wolters-Noordhoff B.V., Houten.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken & B.I. Smit 2019: Archeologische Landschappenkaart van Nederland, versie 3.0, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.

Schokker, J. (2010) Geologische overzichtskaart van Nederland. Utrecht: TNO Bouw en Ondergrond.

SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.

Spek, T (red.), 2025. Landschappen van Nederland. Matrijs

Staring Centrum, 1989. Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland. Stichting voor Bodemkartering (STIBOKA), Wageningen.

Staring Centrum, 1976. Bodemkaart van Nederland Schaal 1;:50.000. Toelichting bij het kaartblad 45 Oost 's-Hertogenbosch en 46 West-46 Oost Vierlingsbeek. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Stouthamer, E., K.M. Cohen, W.Z. Hoek, 2020: De vorming van het land. Geologie en Geomorfologie, Utrecht

TNO, 2021. Geologische overzichtskaart Nederland. dinoloket.nl/ondergrondmodellen

Vos, P., M. van der Meulen, H. Weerts en J. Bazelmans 2018: Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu, Amsterdam (Prometheus).

Weerts, H., J. Schokker, K. Rijsdijk & C. Laban, 2006. Geologische overzichtskaart van Nederland. TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht.

Zagwijn, W.H. & Van Staalduinen, C.J. (1975) Geologische overzichtskaarten van Nederland: kaarten, profielen, toelichting. Haarlem: Rijks Geologische Dienst.Websites/Digitale bronnen

Websites/Digitale bronnen

www.pdok.nl

www.broloket.nl

www.archis.cultureelerfgoed.nl

www.bhic.nl

www.topotijdreis.nl

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster). 6
Figuur 2. Het plangebied op de geomorfologische kaart van Nederland (Koomen & Maas, 2004). 11
Figuur 3. Het plangebied op de bodemkaart van Nederland (Staring Centrum, 1976). 12
Figuur 4. Het plangebied op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN4, www.ahn.nl). 13
Figuur 5. Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oss (Boshoven & Keunen, 2024). 15
Figuur 6. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied. 20
Figuur 7. De benaderde positie van het plangebied (rode cirkel) op de kaart van de Meierij van 's-Hertogenbosch (Verhees, 1794, www.bhic.nl). 22
Figuur 8. Het plangebied op het kadastraal minuutplan, gemeente Oss sectie C blad 1 (www.archis.cultureelerfgoed.nl). 23
Figuur 9. De huidige situatie in het plangebied geprojecteerd op de actuele luchtfoto en met indicatie van de KLIC gegevens (PDOK & het Kadaster). 25
Figuur 10. De toekomstige situatie in het plangebied (geleverd door opdrachtgever). 27

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens. 7
Tabel 2. Overzicht van geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving. 9
Tabel 3. Overzicht van het geldende archeologiebeleid en achterliggende verwachtingskaart. 14
Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische monumenten in en rond het plangebied. 16
Tabel 5. Overzicht van de bekende archeologische vondstlocaties in en rond het plangebied (Legenda: Zaakident.nr. = Zaakidentificatienummer). 16
Tabel 6. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied (Legenda: Zaakident.nr. = Zaakidentificatienummer). 18
Tabel 7. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied. 24
Tabel 8. De toekomstige situatie. 26

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal
Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden				Datering
Tijdperk				
Recente tijd				1945
Nieuwe tijd		C		1850
		B		1650
		A		1500
Middeleeuwen		Laat B		1250
		Laat A		1050
	Vroeg	D: Ottoonse tijd		900
		C: Karolingische tijd		725
		B: Merovingische tijd		525
		A: Volksverhuizingstijd		450
Romeinse tijd		Laat		270
		Midden		70 na Chr.
		Vroeg		15 voor Chr.
Prehistorie	**IJzertijd**	Laat		250
		Midden		500
		Vroeg		800
	Bronstijd	Laat		1100
		Midden		1800
		Vroeg		2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat		2850
		Midden		4200
		Vroeg		4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat		6450
		Midden		8640
		Vroeg		9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat		12.500
		Jong B		16.000
		Jong A		35.000
		Midden		250.000
		Oud		

tabel1_standaard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

LS03 en LS04, motivatie voor de keuze van de geraadpleegde bronnen (+ indien van toepassing)

Bron	Geraadpleegd en afgebeeld/beschreven	Geraadpleegd, niet afgebeeld	Niet beschikbaar voor dit plan-/onderzoeksgebied	Bevat geen (nieuwe) relevante informatie	Opmerking
Bodemkaart van NL	+				
Geologische kaart van NL		+			
Geomorfologische kaart van NL	+				
Gedetailleerde bodemkaarten			+		
DINO		+			
Gegevens milieukundig bodemonderzoek			+		
Actueel Hoogtebestand Nederland	+				
Lucht- en satellietfoto's	+				
Topografische kaart van Nederland	+				
Oud(st)e kadasterkaarten	+				
Historische kaarten van Nederland	+				
Beeldmateriaal bouwhistorie			+		
Archeologische en cultuurhistorische rapportages	+				
Archieven (RAAP)	+				
Eigenaar en gebruiker	+				
AMK	+				
Archis	+				
CMA	+				
CAA	+				
CHW	+				
Literatuur (arch./aardwet.)		+			
Gebiedsgerichte specialisten		+			
Amateurarcheologen				+	
Gemeentelijke waarden- of verwachtingskaart	+				
Archeologisch depot	+				